

2011.07.07. - Az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség közleménye

- a zárttéri munkahelyeken nem üzemszerűen kialakuló meleg klímakörnyezettel kapcsolatban.

Az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség közleménye a zárttéri munkahelyeken nem üzemszerűen kialakuló meleg klímakörnyezettel kapcsolatban

A munkavállaló jó közérzetét és teljesítőkéességét nagymértékben befolyásolják a munkakörnyezet klimatikus feltételei. A túlzott meleg nem csupán kellemetlen lehet, hanem szélsőséges esetben nagyobb megterhelést róhat a szervezetre, mint maga a munkavégzés.

A hőhullámok idején (hőségriasztással, illetve hőségriadóval járó időszakban) a zárttéri munkahelyeken a külső hőmérséklet hatására kialakuló magas hőmérséklet megzavarhatja a munka megszokottan alkalmazott menetét, különösen ott, ahol nincs lehetőség kellő mértékű klímaszabályozásra. A fokozott meleg hatására csökken a munkavállalók koncentrációkéessége, a figyelemösszpontosításnak a hiánya csökkenti a mozdulatok, illetve a mozgások megfelelő ütemű és irányú végrehajtását, és mindezek rosszulletet, balesetet okozó események kiváltó okai lehetnek.

Zárt térben történő munkavégzés esetén a megfelelő munkahelyi klíma biztosítása könnyebben megoldható, mint a szabadtéri munkavégzés során – például az építőiparban, vagy a mezőgazdaságban – azonban zárttéri munkahelyeken is intézkedéseket kell tenni a klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából, a munkavállalók egészségének, biztonságának védelme érdekében.

- 1) Azokon a zárttéri munkahelyeken, ahol a megfelelő munkahelyi klíma mesterséges szellőztetés, illetve légkondicionáló berendezés útján történő biztosítására nincs lehetőség, vagy ez műszakilag megoldhatatlan, a munkavállalók egészségének megóvása érdekében szervezési intézkedéseket kell tenni.

Munkaszervezéssel kell biztosítani, hogy óránként legalább 5, de legfeljebb 10 perces (hőségriasztással, hőségriadóval járó időszakban ennél akár hosszabb időszakban) pihenőidők **beiktatása** történjen, melyet lehetőleg a környezethez képest hűvösebb, lehetőleg komfortzónába eső, megfelelő ülőalkalmatossággal ellátott pihenőhelyen töltsék el a munkavállalók.

A munkavállalók igénye szerinti mennyiségben, legalább félóránként a folyadékvesztesség pótlására védőitalt, legalább 14-16 °C -ra hűtött ivóvizet kell biztosítani higiénés követelmények betartásával (személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharak, stb.)

Este, éjszaka, vagy a kora reggeli órákban érdemes átszellőztetni a helyiségeket friss levegővel.

- 2) Hőhullámok idején, amikor a külső hőmérséklet 35-39 °C közötti, a **klimatizált munkahelyeken** nem javasolt a túlzott légkondicionálás, mert könnyen megfázást okozhat. A mesterséges szellőző-berendezéseket és a légkondicionáló berendezéseket úgy kell beállítani, hogy a működésük során keltett légsebesség ne okozzon kellemetlen, egészségre káros légmozgást (huzathatást).

A szellőztetés céljára szolgáló rendszerek, és légkondicionáló berendezések esetén

biztosítani kell a rendszeres karbantartásukat, amelyről a készülék gyártója által készített gépkönyv ad iránymutatást.

- 3) Azokon a zárttéri munkahelyeken, ahol a munkavállalók a tevékenység jellegéből adódóan hőterhelésnek vannak kitéve, az alkalmazott légtechnikai berendezések hatékonyságáról a megszokottnál gyakrabban kell meggyőződni, ellenőrizni kell a rendeltetésnek megfelelő működőképességüket, és gondoskodni kell a rendszeres és folyamatos műszaki karbantartásukról.

Figyelembe kell venni, hogy ezeket a berendezéseket általában normál időjárási körülményekre tervezték, ezért hőhullámok idején hibamentes működésük esetén is előfordulhat - kapacitásuk miatt -, hogy a munkahelyi klímát nem tudják az elégséges mértékben komfortossá tenni, így ezeken a munkahelyeken is szükségessé válhat **munkaszervezési intézkedések bevezetése**.

A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak csökkentése érdekében egyéb technikák is alkalmazhatók a tevékenység jellegétől függően, pl. a hőszigetelő felületek szigetelése, a hőszigetelés elnyelése, visszaverése védőfalakkal, vízfűgönyvel.

Meleg munkahelyi klíma esetén különösen fontos annak figyelembe vétele, hogy az egyéni védőeszközök (különösen a légzésvédő) használata különböző mértékben, egyénenként változó mértékben többletterhelést jelenthet viselője számára, ezért indokolt a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának tanácsát is kikérni az egyéni védőeszközökkel kapcsolatban. Azoknál a tevékenységeknél, ahol az egyéni védőeszközök használata szükséges, fokozott körültekintéssel kell eljárni, és szem előtt kell tartani az életkori sajátosságokat, valamint a szervezet alkalmazkodóképességét, aktuális tűrőképességét és szükség esetén a munkavégzés szabályait is módosítani kell.

- 4) Az illékony **veszélyes anyagokkal** (pl. szerves oldószerek: aceton, toluol) **végzett tevékenységnél** a munkavédelmi szabályokat fokozottan be kell tartani, mivel a magas hőmérséklet fokozza az egyes kémiai anyagok párolgását, melynek következtében a munkahelyi levegő veszélyes szennyeződése meglehetősen gyorsan kialakulhat, mely megfelelő védelem műszaki és/vagy egyéni védelem) hiányában a munkavállaló rosszulletét, vagy akár eszméletvesztését is okozhatja.

Az alkalmazott elszívó berendezések megfelelő működésének ellenőrzéséről és folyamatos műszaki karbantartásáról gondoskodni kell.

A munkavállalók többlet-expozíciójának megelőzése érdekében intézkedéseket kell tenni (pl. az expozíció intenzitásának, időtartamának csökkentése, stb.).

A veszélyes anyagot tartalmazó [és a vonatkozó előírásoknak megfelelően felcímkézett, illetve jelöléssel ellátott tárolóedényt, a használatot követően azonnal le kell zárni és az anyag (kémiai, fizikai stb.)] tulajdonságainak megfelelő tárolásáról kell gondoskodni.

Az oldószerekkel átitatott anyagokat, hulladékokat zártan, elkülönítetten kell tárolni.

- 5) A munkavállalók figyelmét fel kell hívni a folyadékvesztés pótlásának szükségességére és az ebből adódó rosszulletek megelőzésére, valamint arra, hogy az esetlegesen előforduló panaszok (pl. fejfájás, szédülés, szemkáprázás, szomjúság,

szapora szívverés) esetén a munkát azonnal hagyják abba és keressék fel a kijelölt pihenőhelyet, szükség esetén igényeljék az elsősegélynyújtást, vagy az orvosi ellátást.

Hatályos jogszabályok:

*1993. évi XCIII. törvény
a munkavédelemről,*

*3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet
a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről,*

*4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet
az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális
munkavédelmi követelményekről.*

Forrás: www.ommf.gov.hu